अनुसूची- २

(नियम अनुसूची-१ को भाग-२ सँग सम्बन्धित)

अपिहिमाल गाउँपालिका

खण्ड २ संख्या १६ स्वीकृत मिति २०७६ ०४ १५

शिक्षक प्रोत्साहन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६

प्रस्तावना : गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुलाई कार्य सम्पादनका आधारमा मौद्रिक पुरस्कार तथा दण्ड समेतको व्यवस्था गरी समग्र गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको शैक्षिकगुणस्तर अभिवृद्धिको लागि अपिहिमाल गाउँपालिकाको स्थानिय शिक्षा ऐन २०७४ को परिच्छेद ४, दफा ३२ कार्यान्वयन गर्नुपर्ने कन्ठानिय भएकोले मिति २०७६।०५।०८ मा बसेको कार्यपालिकाको बैठकले यो मापदण्डको तर्जुमा गरी लागू गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम, र प्रारम्भ : (१) यो मापदण्डको नाम "शिक्षक प्रोत्साहन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो मापदण्ड अपिहिमाल राजपत्रमा प्रकाशन भए पश्चात् अपिहिमाल गाउँपालिका क्षेत्रभित्र लागू हुनेछ

२. विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा, यस मापदण्डमा-

(क) "अख्तियारवाला" भन्नाले शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीको हकमा सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापक र प्रधानाध्यापकको हकमा सम्बन्धित विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षलाई सम्झिनुपर्छ ।

(ख) "शिक्षक" भन्नाले गाउँपालिका मातहतका सबै सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकलाई सम्झनुपर्छ र सो शब्दले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापक समेतलाई सम्झनुपर्छ

(ग) "प्रोत्साहन रकम" यस मापदण्ड बमोजिम शिक्षकलाई उपलब्ध गराइने प्रोत्साहन रकमलाई सम्झनुपर्छ ।

(घ) "समिति" भन्नाले मापदण्डका नियम ७ बमोजिमको समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

(ङ) "स्वीकृत बजेट" भन्नाले सभा तथा कार्यपालिकाले शैक्षिक कार्यसम्पादन प्रोत्साहन कोष शीर्षकमा विनियोजन गरेको रकमलाई सम्झनुपर्छ ।

(च) "मापदण्ड" भन्नाले शिक्षक प्रोत्साहन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५ लाई सम्झनुपर्छ ।

(छ) "गाउँपालिका" भन्नाले अपिहिमाल गाउँपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।

(ज) "सभा" भन्नाले गाउँपालिकाको गाउँसभालाई सम्झनुपर्छ ।

(झ) "कार्यपालिका" भन्नाले अपिहिमाल गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।

(ञ) "विद्यालय व्यवस्थापन समिति" भन्नाले गाउँपालिका मातहतका सामुदायिक विद्यालयको कुनैपनि विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

(ट) "विद्यालय" भन्नाले गाउँपालिका मातहतको कुनैपनि सामुदायिक विद्यालयलाई सम्झनुपर्छ ।

(ठ) "प्रधानाध्यापक" भन्नाले गाउँपालिका मातहतको सामुदायिक विद्यालयमा प्रधानाध्यापक पदमा रहेका शिक्षकलाई सम्झनुपर्छ ।

(ड) "विद्यालय समय" भन्नाले विद्यालय लाग्ने दिनको विद्यालय समयलाई सम्झनुपर्छ ।

(ड) "विद्यालयमा रहनुपर्ने समय" भन्नाले विद्यालय लाग्ने दिनमा अध्यापनको लागि शिक्षक विद्यालयमा,अनिवार्यरुपमा रहनुपर्ने समयलाइ सम्झनुपर्छ ।

(ण) "विद्यालयमा रहेको समय" भन्नाले विद्यालय लाग्ने दिनमा अध्यापनको लागि शिक्षकले विद्यालयमा अनिवार्यरुपमा रहनु पर्ने समयभन्दा कम उपस्थित रहेको समयलाइ सम्झनुपर्छ ।

(त) "शिक्षा शाखा" भन्नाले अपिहिमाल गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय मातहत रहने शिक्षा शाखालाइ सम्झनुपर्छ ।

(थ) "आर्थिक प्रशासन शाखा" भन्नाले अपिहिमाल गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय मातहत रहने आर्थिक प्रशासन शाखालाइ सम्झनुपर्छ ।

(द) "कार्यालय" भन्नाले अपिहिमाल गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनुपर्छ ।

(ध) "गाउँ शिक्षा समिति" भन्नाले अपिहिमाल गाउँपालिकाको गाउँ शिक्षा समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

३. शिक्षकलाई वार्षिक कार्यसम्पादन करारका आधारमा प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराईने : (१) शिक्षा शाखाले तोकेको ढाँचामा सबै विद्यालयका सबै शिक्षकहरुले आफ्नो विद्यालयका प्रधानाध्यापकसँग वार्षिक कार्यसम्पादन करार गर्नु पर्नेछ । तर, विद्यालयका प्रधानाध्यापकले शिक्षा शाखा प्रमुखसँग वार्षिक कार्यसम्पादन करार गर्नु पर्नेछ ।

(२) शिक्षकले उपनियम (१) बमोजिम गरिएको वार्षिक कार्यसम्पादन करारको प्रतिवेदन आफ्नो विद्यालयका प्रधानाध्यापक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ र, यसरी प्राप्त प्रतिवेदनलाइ सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापकले विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ

(३) विद्यालय व्यवस्थापन समितिले आफ्नो बैठकमा उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदन उपर [illegible] छलफल गरी वार्षिक कार्यसम्पादन करारमा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने माध्यमिक, [illegible] र प्राथमिक तहमा कार्यरत विद्यालयका एक एक जना शिक्षकहरुलाई तत् तत् तहको शुरु [illegible] स्केलको एक महिना बराबरको तलब रकम वार्षिक प्रोत्साहन स्वरुप उपलब्ध गराउने गरी शिक्षा शाखामा सिफारिश साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) शिक्षा शाखाले उपनियम (३) बमोजिम सबै विद्यालयबाट प्राप्त हुने विवरण एकमुष्ट तयार गरी आर्थिक प्रशासन शाखामा पठाउनु पर्नेछ । आर्थिक प्रशासन शाखाले पनि नियमानुसारको कर कट्टी गरी उपनियम (३) मा उल्लिखित वार्षिक प्रोत्साहन रकम सम्बन्धित शिक्षकलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ

४. विद्यालय समयका अतिरिक्त अध्यापनमा खटिने शिक्षकलाई प्रोत्साहन रकम प्रदान गरिने : (१) सम्बन्धित विद्यालय (मा.वि. र आधारभुतस्तर) को विद्यालय व्यवस्थापन समितिले आफ्नो विद्यालयमा [illegible] अंग्रेजी, विज्ञान [illegible] लगायत अन्य विषयमा विद्यालय समयभन्दा बाहेकको समयमा थप कक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक छ भनी ठहर गरेमा गाउँ शिक्षा समितिमा सिफारिशसाथ अनुमतीको लागि [illegible] गर्नु पर्नेछ

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त सिफारिशका आधारमा गाउँ शिक्षा समितिले विद्यालय समयभन्दा [illegible] उल्लिखित विषयमा थप कक्षा सञ्चालनको अनुमती प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(३) विद्यालय समयभन्दा बाहेकको समयमा थप कक्षा सञ्चालनका लागि गाउँ शिक्षा समितिबाट अनुमती प्राप्त भएमा सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापकले शिक्षा शाखाले तोके बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकसँग विद्यालय समयभन्दा बाहेकको समयमा अध्यापन गराउन कार्यसम्पादन करार गर्नु पर्नेछ।

(४) उपनियम (३) बमोजिमको कार्यसम्पादन करारका आधारमा सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकले विद्यालय समयभन्दा बाहेकको समयमा अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गरी अध्यापन गराउनु पर्नेछ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम विद्यालय समयभन्दा बाहेकको समयमा अध्यापन गराउने सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकले आफूले अध्यापन गराएको विषयको प्रतिवेदन सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापकलाई पेश गर्नु पर्नेछ।

(६) कार्यसम्पादन करारमा उल्लिखित सूचक र उपनियम (५) बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदनबीच उपलब्धि [illegible] विश्लेषण गरी सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापकले सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकलाई [illegible] बमोजिम हुने गरी प्रति कक्षा प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउन सिफारिशसाथ शिक्षा शाखामा [illegible] पठाउनु पर्नेछ :

(क) ८० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी उपलब्धि हासिल गर्ने सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकलाई प्रति कक्षा तीन सय पचास रुपैयाका दरले,
(ख) ६० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी ७९ प्रतिशतसम्म उपलब्धि हासिल गर्ने सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकलाई प्रतिकक्षा तीनसय रुपैयाका दरले, र
(ग) ४० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी ५९ प्रतिशतसम्म उपलब्धि हासिल गर्ने सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकलाई प्रतिकक्षा दुईसय पचास रुपैयाका दरले।
(घ) ४० प्रतिशतभन्दा कम उपलब्धि हासिल गर्ने सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकलाई प्रति कक्षा [illegible] अतिरिक्त सेवा सुविधा उपलब्ध गराईने छैन।

(७) सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकलाई प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउनका लागि उपनियम (६) [illegible] प्राप्त सिफारिश समेतका आधारमा शिक्षा शाखाले एकमुष्ट विवरण तयार गरी आर्थिक [illegible] शाखामा पठाउनु पर्नेछ र, आर्थिक प्रशासन शाखाले पनि नियमानुसारको कर कट्टी गरी [illegible] बजेटबाट सम्बन्धित विषयका विषय शिक्षकलाई प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

[illegible] विद्यालयका प्रधानाध्यापकलाई मासिक प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराईने : (१) गाउँपालिका [illegible]
[illegible] विद्यालयका प्रधानाध्यापकले विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षसँग मासिक कार्यसम्पादन [illegible] गर्नु पर्नेछ।
(२) [illegible] क्षेत्रका विज्ञ समेतका परामर्शमा शिक्षा शाखाले उपनियम (१) बमोजिम गरिने मासिक [illegible] करारको ढाँचा तोक्नेछ। यसरी तोकिने ढाँचामा समग्र विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर [illegible] हुने खालका सूचकहरु समावेश गर्नु पर्नेछ।
(३) प्रधानाध्यापकले उपनियम (१) बमोजिम गरिएको कार्यसम्पादन करारको मासिक प्रतिवेदन विद्यालय [illegible] समितिका अध्यक्ष मार्फत विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) विद्यालय व्यवस्थापन समितिले आफ्नो बैठकमा उपनियम (३) बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदन उपर आवश्यक छलफल गरी देहाय बमोजिम हुने गरी प्रधानाध्यापकलाई मासिक प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउन शिक्षा शाखामा सिफारिश गरी पठाउनु पर्नेछ :-

(क) मासिक कार्यसम्पादन करारमा ८० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी उपलब्धि हासिल गर्ने प्रधानाध्यापकलाई मासिक तीन हजार रुपैयाका दरले,

(ख) मासिक कार्यसम्पादन करारमा ६० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी ७९ प्रतिशतसम्म उपलब्धि हासिल गर्ने प्रधानाध्यापकलाई मासिक दुई हजार पाँच सय रुपैयाका दरले, र

(ग) मासिक कार्यसम्पादन करारमा ४० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी ५९ प्रतिशतसम्म उपलब्धि हासिल गर्ने प्रधानाध्यापकलाई मासिक दुई हजार रुपैयाका दरले ।

तर, ४० प्रतिशतभन्दा कम उपलब्धि हासिल गर्ने प्रधानाध्यापकलाई मासिक प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइने छैन ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम प्राप्त सिफारिश समेतका आधारमा शिक्षा शाखाले मासिकरुपमा एकमुष्ट विवरण तयार गरी आर्थिक प्रशासन शाखामा पठाउनु पर्नेछ र, आर्थिक प्रशासन शाखाले नियमानुसारको कर कट्टी गरी सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापकलाई स्वीकृत बजेटबाट मासिक प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

६. विद्यालय समयको पालना नगर्ने शिक्षकको तलब कट्टा गरिने : (१) विद्यालय लाग्ने दिनमा निर्धारित समयभन्दा कम समय विद्यालयमा उपस्थित हुने शिक्षकको जति अवधि (घण्टा अथवा मिनेट) ले विद्यालयमा रहनु पर्ने समयमा कम हुन आउँछ सो समयलाई शिक्षकले पाउने दैनिक तलब रकमसँग आबद्ध गरी निज शिक्षकले पाउने मासिक तलब रकमबाट देहाय बमोजिमको सुत्रका आधारमा [illegible] तलब रकम कट्टा गरिनेछ :-

(२) उपनियम (१) मा उल्लिखित विद्यालयमा रहनुपर्ने समय र विद्यालयमा रहेको समयको गणना सम्बन्धित विद्यालयको विद्युतीय हाजिरीबाट गरिनेछ ।

(३) कुनै कारणले विद्यालय समयमा कुनै शिक्षक विद्युतीय हाजिरी प्रणालीमा आबद्ध हुन नसकेमा सो [illegible] सम्बद्ध शिक्षा शाखाबाट तोकेको ढाँचामा अख्तियारवालाबाट प्रमाणित गराई राख्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम कट्टा गरिएको तलब रकमलाई कार्यालयले शैक्षिक कार्यसम्पादन प्रोत्साहन [illegible] शीर्षकमा लागि समावेश गर्नेछ ।

(५) बिदा तथा काज स्वीकृत गराइ बसेका शिक्षकको विद्यालयमा रहनु पर्ने अवधिको गणना गर्दा जुन [illegible] लागि बिदा तथा काज स्वीकृत भएको हो, सोही दिनको न्युनतम विद्यालय समयको मात्र गणना गरिनेछ ।

(६) बिदा तथा काज स्वीकृत नभएका शिक्षकको हकमा विद्यालय समयमा अनुपस्थित अवधिको गणना गर्दा [illegible] अनुपस्थित अवधिलाई विद्यालयमा रहनु पर्ने समयसँग ऋणात्मकरुपमा गणना गरिनेछ ।

[illegible] ६ को प्रयोजनका लागि उदाहरण : यदि कुनै क [illegible] शिक्षक विद्यालय लाग्ने दिनमा अध्यापनका [illegible] जम्मा ६ घण्टा विद्यालयमा रहनु पर्थ्यो । तर, उक्त शिक्षक उक्त दिन जम्मा ५ घण्टा मात्र [illegible] रहेको निजको विद्युतीय हाजिरीले देखायो । यदि उक्त शिक्षकको एक दिनको तलब स्केल रु [illegible] रहेछ भने उसलाई निम्न बमोजिमको सुत्रको आधारमा रकम गणना गरी निजले खाइपाइ [illegible] मासिक तलब रकमबाट कट्टा गरिनेछ :-

[illegible] तलब कट्टा हुने रकम = (विद्यालयमा रहनु पर्ने समय − विद्यालयमा रहेको समय) / विद्यालयमा रहनुपर्ने समय × एक दिनको तलब स्केल रकम

$$= \frac{६ - ५}{६} \times १०००$$

$$= \frac{१}{६} \times १०००$$

$$= \frac{१०००}{६}$$

$$= १६६.६७$$

[illegible] शिक्षकको तलब कट्टा हुने रकम रु. १६६।६७ अक्षरेपी एक सय छैसट्ठी रुपैयाँ सत्सठी पैसा मात्र।

[illegible] शिक्षक प्रोत्साहन व्यवस्थापन समिति : (१) शिक्षक प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्यप्रकृयालाई थप व्यवस्थित [illegible] तथा यस मापदण्डमा उल्लिखित विषय कार्यान्वयनमा कुनै द्विविधा वा बाधा/अड्चन [illegible] तत्काल त्यसको निराकरण समेत गर्नका लागि गाउँपालिकामा गाउँ शिक्षा समितिले नै यस [illegible] कार्य गर्नेछ।

[illegible] शिक्षक प्रोत्साहन व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : यस मापदण्डमा अन्यत्र [illegible] काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम [illegible] :-

[illegible] प्रोत्साहन रकमलाई दीर्घकालिन र प्रभावकारी बनाउनका लागि अवलम्बन गर्नुपर्ने विषयमा [illegible]लाई परामर्श उपलब्ध गराउने,
[illegible] बजेट समेतको विश्लेषण गरी प्रत्येक वर्ष एकजना सर्वोत्कृष्ट तथा दुईजना उत्कृष्ट [illegible] पहिचान गरी पुरस्कारको लागि कार्यपालिकामा सिफारिश गर्ने,
[illegible] शिक्षक प्रोत्साहन सम्बन्धमा कार्यपालिकाले तोकेको अन्य काम गर्ने।

९. स्वीकृत बजेटको परिधी भित्र रहेर मात्र प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइने : यस मापदण्डको [illegible] नियमहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि स्वीकृत बजेटको परिधीभित्र रहेर मात्र कार्यालयले [illegible]लाई प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउनेछ ।

आज्ञाले

[illegible]

[illegible]